

N:o 56.

Af herr **Hj. Sjövall**, om höjning af det utaf Kongl. Maj:t till arbetareförsäkringsfonden begärda anslag.

I nådig proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof föreslår Kongl. Maj:t, att till den under statskontorets förvaltning ställda, år 1896 påbörjade arbetareförsäkringsfonden må i riksstaten för år 1901 afsättas ett belopp af 1,400,000 kronor. Med erkännansvärd uthållighet och konsekvens visar Kongl. Maj:t genom denna sin åtgärd sig fortfarande stå på samma ståndpunkt som 1895 och alltså allvarligt vara betänkt på en lycklig lösning af spørsmålet om möjligheten att på försäkringens väg bereda understöd åt behöfvande vid invaliditet och ålderdom. Uppenbarligen vill Kongl. Maj:t alltså hålla denna fråga vid lif, och det lärer väl derfor ej dröja länge, innan man från detta håll har att förvänta ett nytt förslag till ordnandet af den samhällsvigtiga frågan.

Då arbetareförsäkringsfonden grundades, var det, såsom hvar och en med frågan någorlunda förtrogen väl vet, just med särskild tanke på den dåvarande generationen och med den uttryckligt uttalade afsigten, att denna, som blifvit lofvad ganska mycket, då på densamma lades de tunga bördor, den nu sedan 12 år fått bära, men som ännu alltjemt väntar på de gifna löftenas uppfyllelse, måtte beredas möjlighet att få komma med vid införandet af en eventuel försäkringslag. Efter en af professor Lindstedt verkställd uträkning skulle nemligen statens bidrag härför och för en del härmed sammanhängande syften uppgå till in alles 39 millioner, å

hvilken summa årliga räntan och amorteringen på 80 år utgöra 1,383,000 kronor eller i rundt tal just den summa af 1,400,000 kronor, som Kongl. Maj:t alltsedan äskat och Riksdagen för ändamålet beviljat. Då emellertid den dåvarande generationen, 30- och 40-åringarna, redan hunnit öfver ett nytt decennium, kan man visserligen ej längre räkna med dem, men torde ej böra släppa ur sigte, att dessa årsklasser under alla förhållanden böra beredas utväg att genom statens försorg blifva delaktiga af en kommande försäkringslags välsignelser under dess s. k. öfvergångstid.

Då innevarande års Riksdag sammanträdte efter hållna nya val till dess Andra Kammare, och ålderdomsförsäkring för arbetare under sommarens och höstens valrörelse varit upptagen på alla partiens program, så att troligen flertalet om icke alla ledamöterna af den folkvalda kammaren afgifvit mer eller mindre vidtgående löften om verksamt bidrag till att en sådan försäkring med snaraste måtte komma till stånd, bör väl från dess sida också någon lifsyttning visa, att man ej blott velat lofva, utan också är beredd på att hålla sin lofven.

»Den ekonomiska osäkerhet», säger liberala samlingspartiet i sitt politiska program, »som ständigt hotar ett mycket stort antal samhällsmedlemmar, hvilka för sitt uppehälle äro uteslutande hänvisade till den egna arbetskraften, innebär äfven för samhället sjelft *afsevärda* vådor. I samhällets välförstådda intresse måste därför ligga att söka minska denna osäkerhet, i den mån sådant kan ske utan upphäfvande af sjelfhjelpens för samhällets bestånd ej mindre viktiga grundsats. Uttryck för denna uppfattning återfinnas i förslaget om invaliditets- och ålderdomsförsäkring.

Af hvad nu i korthet anförts torde man väl vara berättigad antaga, att majoriteten inom svenska Riksdagen är besjälad af ett allvarligt och upprigtigt uppsåt att under den längre eller kortare väntetiden på en lag i ämnet kraftigt bidraga till undanröjandet af svårigheter och hinder för en sådans genomförande. Då de väsentligaste af dessa hinder äro af ekonomisk art, borde man väl under de ännu pågående öfverflödsåren söka framför allt genom ökade afsättningar till den bildade försäkringsfonden utjemna vägen till det efterlängtade målet, en i möjligaste måtto tillfredsställande arbetareförsäkringslag, hvilken, efter hvad hvarje verklig arbetarevän nogsammt känner, kommer att kräfva ett mycket stort kapital.

Enär Andra Kammaren år 1897 beslutade att till nu ifrågavarande ändamål afsätta ett belopp af 3 millioner och sålunda en gång varit öfverens om just detta belopp, har jag på denna grund ansett mig böra stanna vid denna summa, genom hvilkens tillkomst fonden, räntor obe-

räknade, vid nya seklets ingång skulle komma att uppgå till 10 millioner kronor.

Ehuru Kongl. Maj:t alltså ej ansett skäl föreligga att i sin nådiga proposition öfverskrida det vanliga anslagsäskandet, så har Riksdagen deremot i de under senaste valkampanjen gjorda uttalandena så mycket rikare anledning till att bevilja ett högre belopp, och liksom den i fjol tog initiativet till ett uppseendeväckande stort anslag till försvar mot yttre fiender, må den i år fortgå på samma väg i fråga om försvar mot de inre fienderna, fattigdom och nöd.

I öfverensstämmelse med hvad jag sålunda påmint om och påpekat hemställer jag vördsamt,

att Riksdagen måtte höja det af Kongl. Maj:t till arbetareförsäkringsfonden i 1901 års stat begärda anslag 1,400,000 kronor till 3,000,000 kronor.

Stockholm den 25 januari 1900.

Hj. Sjövall.
